

Pomeranian

je jako bramborový lupínek – jeden nikdy nestačí!

Kde se vzal, tu se vzal...

Název plemene pomeranian vychází z latinského označení historické oblasti „Pomerania“ (česky Pomořansko), kterou tvořilo jižní pobřeží Baltského moře (dnešní území Německa a Polska). Už přibližně v polovině 18. století právě pomeranian zcela ovládl srdce anglické královny Charlotty, meklenburské princezny a manželky anglického krále Jiřího III. Plemeno zmiňuje anglický lord Haarcourt v jednom ze svých dopisů –

popisuje v něm párek „Pomeranian dogs“, které coby dar „from Pomerania“ věnoval královně. Šlo o psa Mercuryho a fenu Phoebe. Ti se záhy stali miláčky dvora. Často pózovali na portrétech společně s královskou rodinou a zažilo se pro ně označení „pomeranian“. Další velkou milovnicí pomeranianů byla o necelých sto let později královna Viktorie – plemeno nejen zpopularizovala, ale zasloužila se i o jeho postupné zmenšování velikosti. Její láska k plemeni byla inspirací i pro ostatní chovatele, a tak v letech 1900 – 1930 bylo často nejpočetněji zastoupeným plemenem na britské národní výstavě Crufts.

Slavní a pomíci

Mezi prvními slavnými lidmi, kteří vlastnili psa pomeriana, byl teolog Martin Luther. Jeho pes se jmenoval Belferlein, a právě o něm se

Ve věku 6ti týdnů...

často zmiňuje ve svých spisech. Pomeriana vlastnil také umělec Michelangelo, jeho pom seděl na saténovém polštáři a sledoval, jak jeho majitel maluje na strop v Sixtinské kapli. Fyzik Isaac Newton měl psa Diamonda a ten mu údajně rozvíval mnoho jeho rukopisů. Mezi další majitele patřil i skladatel Mozart, jehož pom byl pojmenován Pimperl. Svému psu ostatně složil a věnoval i árii.

Pomeranian versus špic

Jejich cesta byla společná a rozdělovat se začala ve 20. století, ve chvíli kdy se pomik dostal do Ameriky. Ze začátku vypadali všichni jedinci stejně, protože pocházeli z jednoho území a souběžně se plemeno zmenšovalo jak v Anglii, tak i v Německu. Ale angličtí chovatelé měli pohled na plemeno zcela jiný. Standard KC vznikl o osm let dříve. K vývoji trpasličího špice došlo v Německu a dalších zemích kontinentální Evropy, zatímco pomořanský špic se vyvíjel v Anglii. Ale původní základ byl stejný – území Pomořanska. Chovné linie jsou od sebe ale odděleny již přes sto let! Vývoj těchto dvou probíhal paralelně, ale obě formy nemají stejný genofond. Jak to tedy vše bylo?

Kterak do USA přišel?

V roce 1888 byl první pomeranian Dick přivezen do USA a byl zapsán do plemenné knihy American Kennel Clubu. V roce 1892 se pak jako první zástupce plemene předvedl na výstavě v New Yorku. AKC ho uznalo již v roce 1900 a jeho popularita zde velmi rychle rostla. V roce 1909 byl americký Pomeranian Club přijat za řádného člena klubu AKC. V roce 1938 byl pomeranian

... a jako tříměsíční.

Sealand Moneybox zakoupen za neuvěřitelných 2.500 dolarů v Anglii a dovezen do USA. Do poloviny století byl pomeranian jedním z nejpobulárnějších psích plemen v Americe. V sedmdesátých letech minulého století se řadil na 14. místo ze 155 plemen registrovaných AKC. A za ta léta prošel i proměnou. Změnila se struktura a bohatost srsti, zmohutněla mu kostura, změnilo se úhlení předních i zadních končetin, a tím i související pohyb psa, povaha, hrdě nesená vztyčená hlava...

Rozdil v německém a anglickém pojetí

Zakladatelé Spolku německých špiců preferovali vlnitý typ hlavy a psy s výrazným čelním sklonem a naopak jedinci s širokým jařmovým obloukem pak byli považováni za nežádoucí a nevhodní pro další chov. Chovatelé v Anglii se naopak zaměřili na prošlechtění kratší nosní partie a klenutější, širší lebky, výraznějšího

Země původu pomeriana je Pomořansko, ale země vývoje tohoto plemene je Anglie a USA. Zemí vývoje německého špice je samozřejmě Německo.

Nadějný šestiměsíční pomeranian

stopu tak, jak to vidíme u dnešního moderního pomeriana.

Tři oranžové fenky „změnily“ barvu

Ohromný rozvoj zažilo plemeno v osmdesátých letech minulého století v Německu, kdy byly Joachimem Weinbergem do NSR importovány tři oranžové fenky z USA. I přes problémy s uchovněním (do té doby byli v Německu chováni pouze trpasličí špicové, a to v barvě bílé, černé a hnědé – oranžovou barvu standard vůbec nepřipouštěl) se tyto fenky v chovu uplatnily, a to díky narychlo přijatému rozhodnutí Spolku

německých špiců z roku 1974. V zájmu udržení této barvené variety byla u trpasličího špice přijata barva „jinobarevná“, která zahrnovala jak barvu oranžovou, tak modrou, krémovou a strakatou. Zájem o trpasličí špice tak pro jejich nové líbivé zbarvení celkem pochopitelně vzrostl. Bohužel prokřížením importovaných fen s domácími špici plemeno postupně „zplanělo“ zpět do typu německého trpasličího špice a zbyla tak po nich právě jen nová barva. Pouze hrstka chovatelských stanic udržela čistý chov pomeriana – např. chovatelská stanice Piccolini's Angeliky Kamm, jež dovezla několik jedinců z Kanady a Velké Británie nebo chovatelská stanice Stuger's, Gerdy Heek, která svůj chov založila na krevní linii Cygal's z Velké Británie. Situace v tehdejší NDR byla ještě dramatičtější. Tam se chovalo pouze na malých německých špících, trpasličí špicové byli z chovu vylučováni pro jejich příliš malý vzrůst – označovaný jako nanizmus.

Co říká genetika?

Mezityp pomeranian x německý špic

Pomeranian x pomeranian = pomeranian

I zde je nutná typová selekce, ale je zde vždy předpoklad, že i průměrný pomeranian z tohoto spojení s vhodným partnerem předá geny svých kvalitních předků (předkové jsou zapsáni v AKC, CKC nebo KC)

Pomeranian x německý špic = mezityp

Může se narodit nahodilý krásný jedinec typu pomeranian, ale tento jedinec (hlavně pes) se nesmí v chovu pomeriana dál využít, i kdyby to byl šampion. Geneticky roztržitý typ a postupně prošlechtěnost pomeriana zplaní a typ se vrátí do typu pomeriana 19. Století. Pouze fena se dá dál vylepšovat pomerianem, ale musí se počítat s velkou selekcí.

Německý špic x německý špic = výsledkem nikdy není pomeranian!

Řešením je čistý chov

Vyřešený „čistý“ chov pomerianů mají ty členské státy FCI, které chovají plemeno odděleně od německých špiců a pomeriana mají začleněného mezi společenská plemena (asijské státy, severské státy Evropy a Nový Zéland). Ostatní velikostní rázy špice chovají samostatně. Tím se zachovává čistota a prošlechtěnost každé velikostní variety špice. Proto v dnešní době záleží jen a jen na etickém a morálním kodexu každého jednotlivého chovatele.

V Anglii uznán standard o osm let dříve!

Další vzestup pomeraniana nastal až po pádu železné opony. Díky otevřeným hranicím, internetu a nadšení mnoha chovatelů a majitelů byl pomeranian konečně „odtajněn“ a pojmenován pravým jménem. V roce 1998 však německý kynologický svaz začlenil pomeraniana do standardu německého špice stejně jako i další plemeno, a to německého vlčího špice – keeshonda. Doslovně standard uvádí název: „Německý špic včetně pomeraniana a keeshonda“. Byl to celkem nelogický krok, když plemeno již mělo svůj do detailu propracovaný standard a v Anglii, zemi svého vývoje, byl tento standard schválen už o osm let dříve! Tímto krokem tedy němečtí kynologové postavili pomeraniana naroveň německému špici.

Problémy s registrací

Při importu a zaslání exportního průkazu původu s uvedením plemene „pomeranian“ na ple-

menou knihu bylo toto plemeno zaregistrováno coby německý špic a samozřejmě i jeho potomci se tímto stali německými špici. S tím chovatelé pomeranianů zásadně nesouhlasili. Bouřlivě se také jednalo i o zápis plemene do průkazu původu – veškeré velikostní rázy špice se v té době zapisovaly pouze zjednodušeně a jednotně, a to jako „zeměpůvodní“ německý špic bez udání výškového rázu. Komise při bonitaci po čase začala měřit výšku psa a uváděla do PP, o který výškový ráz špice vlastně jde. Změnila se v tom smyslu i bonitační karta, která uváděla, zda jde o typ německého špice, mezityp nebo pomeraniana.

Které plemeno je tedy likvidováno?

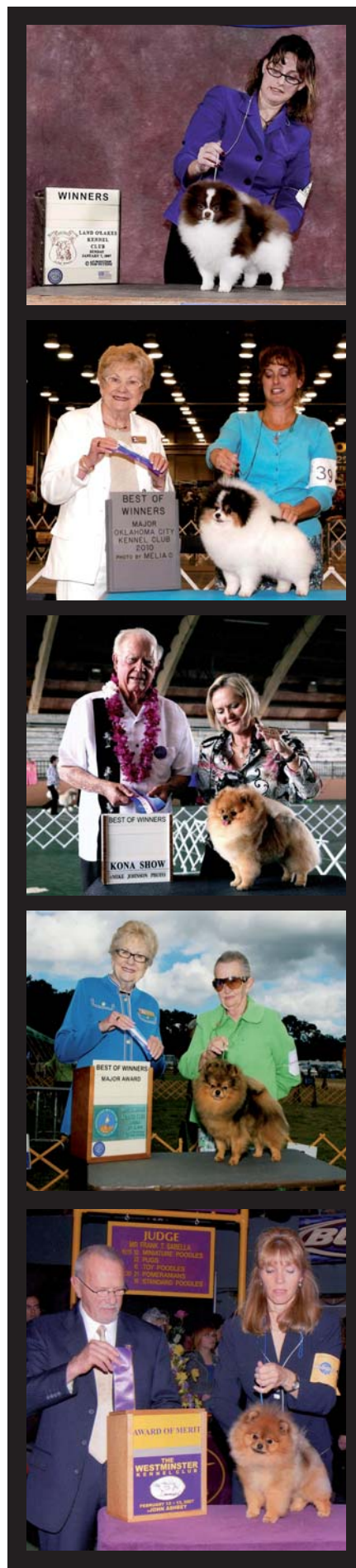
V roce 1999 vydalo vedení Spolku pro německé špice zákaz přerazování přerostlých pomeranianů a krytí přerostlými pomeraniany. Dodnes však panuje obrovská benevolence v přikřížování pomeraniana mezi malé německé špice, následkem čehož jsou postupně změny rázu plemene. A ne-

Čím se liší od německého špice?

Hlava a orsrstění patří opravdu k tomu nejdůležitějšímu, co dělá pomeraniana pomeranidem, a co ho odlišuje od kontinentálního německého špice. **Hlava** – vyšší lebka a širší temeno hlavy, výraznější stop, kratší a širší tlama. **Ocas** – má být pokud možno rovný, těsně přimknutý ke hřbetu a měl by směřovat směrem k hlavě (německý špic má ocas spadlý většinou na stranu). **Úhlení zadních končetin** má tzv. správné úhlení oproti strmému postoji u německého špice. Krk je mírně delší, vysoko a vznešeně nesený (hrdě). **Prsty** – kratší prstní kosti, u předních i zadních končetin, pes vypadá, jako by chodil po špičkách. **Srst** – bohatší podsada a na dotek hrubší pesíky, nohy obrostlé bohatou delší srstí, srst odstává – takřka stojí, některým jedincům narůstá velmi dlouhá srst, která se musí upravovat, hlavně na tlapkách, uších a na zadní části těla (německý špic má lesklé hladké delší pesíky, na nohou má sporadické porporce a nikde navíc nenaroste srst, takže se nemusí zastříhávat ani stříhat). **Tělo** má silnější kostru, je kratší ve hřbetě a celkově kompaktnější. **Chůze** je vázaná, jako by jel na kolečkách, bez náznaku koňské chůze (vyhazování nohou). **Povaha** – velmi družný, milující lidi, společenský.

Několik standardů

Pomeranian Club v Anglii byl založen roku 1891 (The Pomeranian Club Founded 1891) a Spolek pro německé špice v Německu až o osm let později (Verein für Deutsche Spitze e.V. Gegr. 1899). Pomeranian má několik standardů, které se od sebe liší jen v nuancích.

jde jen o Německo, i okolní státy (kluby a jejich poradci chovů) k této problematice přistupují s nepochopitelnou benevolencí. Nadále umožňují vkřížování a přeřazování pomeraniana mezi malé německé špice. V dnešní době můžeme na výstavách v kruhu malých, ale už i středních špiců vidět naprosto roztržštěné a nevyrovnané plemeno. Takovou nejednotnost nenajdete snad u žádného jiného plemene. A co je nejhorší, na prestižních evropských a světových výstavách vyhrávají již převážně pomeraniani přeřazení mezi malé špice i se stříhovou úpravou. Které plemeno je tedy vlastně likvidováno? V dnešní době se u nás zapisují do průkazu původu dvě plemena: pomeranian a německý trpasličí špic. Označení „pomeranian“ se tak konečně dostalo do průkazů původu, bohužel ostatní problémy přetrvávají.

Standard AKC, CKC, KC, NZKC, FCI.

Chceme-li udržet typ pomeraniana, musíme samozřejmě důsledně dodržovat nejen čistotu plemene, ale i pohledový standard – exteriér plemene podle standardu AKC, země vývoje plemene. Pokud se jedná o barvy, měli by si poradci chovu a rozhodčí uvědomit, že pomeranian byl a je jako takové plemeno pojmenováno ve standardu FCI, tedy, že existuje jako samostatné plemeno a i když byl zařazen mezi německé trpasličí špice. Neznamená to nic jiného, než že byl přijat včetně typu a jeho barevných variet. Je také pravda, že **standard FCI nehovoří o žádné zakázané barvě, ale přesto můžeme vidět na výstavách problémy, které vznikají při posuzování pomeraniana jinak vybarveného, než jsou naši rozhodčí zvyklí u německých špiců. Vylučující varietou je pouze jednobarevný jedinec s bílými znaky na nohou a náprsence.**

Popularita roste

Na prestižních výstavách počet pomeranianů stále vzrůstá. Sejde se jich ve všech třídách i více než sto jedinců. Především asijská chovatelé jsou

v poslední době producenty velmi kvalitních odchovů pomeranianů, které původně importovali z těch nejlepších renomovaných chovatelských stanic z USA a Kanady. Mezi vynikající vystavovatele patří i ruští chovatelé. Popularita pomeraniana však přináší jako u každého jiného plemene i svá pozitiva a negativa. Mezi klady patří jeho čím dál tím větší obliba. Ovšem hlavní „pozitiva“ v úvozovkách, přináší především pro téměř většinu chovatelů německých špiců ve státech okolo Německa, kde využívají neuváženého kroku zástupců Spolku pro německé špice a kříží s nimi německé špice pro tzv. vylepšení. Negativa jsou nasnadě. Množitelé by se velmi rádi pustili do výdělečného, zaplatpánbůh je ale brzdí dosti vysoká pořizovací cena kvalitního štěňátka.

A co zdraví a péče?

Pomeraniani jsou většinou velmi zdraví a houževnatí pejsci. Jako všechna ostatní trpasličí plemena ale mají sklony k některým zdravotním problémům jako je luxace česky, hypotyreóza, kolaps trachey, hypoglykémie, alopecie X nebo přetrvávání štěněčích zubů. Na zubech se obvykle tvoří zubní kámen, který je potřeba svépomocí nebo odborně nechat vyčistit. Pes by také měl mít pořád ostříhané dráčky.

Jak vyžrát na srst?

Ačkoliv jsou pomeraniani charakterističtí svou bohatou a hustou srstí, obecně z nich snadno uděláte krasavce. Stačí jenom několikrát týdně srst pár minut prokartáčovat, aby na některých místech (hlavně kolem uší) nezaplnatěla. Jinak se dá srst považovat za samočisticí a na rozdíl od jiných plemen není pomeranian doma cítit psinou. Ze zdravotních důvodů by se však měla vystříhat srst mezi polštářky na chodidlech a kolem konečniku. Občas ho lze vykoupat. Avšak před výstavou je koupání a větší úprava nutná. V dnešní době patří pomeranian k jedněm z nejuspěšnějších a nejoblíbenějších společenských plemen na výstavách. Bez kvalitní úpravy si ho zde ani nelze představit. Dokresluje to totiž jeho kompaktní postavu. Kvalitní stříhová úprava je opravdu „třešničkou na dortu“. Pomeranianovi, který nemá standardní hlavu, srst a postavu, nepomůže nic, ani stříh. Naopak, sestříh může vyzdvihnout jeho nedostatky. Ovšem i sebekvalitnější pes, vytažený těsně před výstavou z ne-

Ostříhaný na medvídko...

utěšeného chovatelského prostředí a po řadu týdnů neprocesáván, nemůže nikdy získat vyšší titul. To se na kvalitě srsti vždy pozná. Pomeranian má sice také periody línání, ale jeho hustá srst nepouští uvolněné pesíky. Při pravidelném česání zůstávají „mrtvé“ chlupy pouze v kartáči. Pomeraniana, který není určen pro výstavy, můžeme nechat ostříhat i na medvídko.

Jaký je tento malý „medvídek“?

Pomeranian je „domýšlivý“ malý pes, který si myslí, že je všechno možné a dovolené. Je kompaktní stavby, aktivní, schopný obstát v agilitě a poslušnosti nebo prostě být jen výborný rodinný přítel. I přes svůj temperament je velmi inteligentní a ve vážných situacích (výstavy, návštěvy) umí být i patřičně disciplinovaný. Je velmi společenský a jeho nejpozoruhodnějším rysem je touha po přízni člověka. Rád chodí na procházky, a to nejlépe v klusu se vztyčenou hrdou hlavou. Hodí se pro rodiny, které hledají temperamentního trpasličího odolného pejska, který bude je i jejich přátele milovat. Jsou to i psi velmi vhodní pro canisterapii. Navzdory své velikosti je pomeranian i výborný hlídač. Někteří jedinci, a to platí téměř pro každé malé společenské plemeno, mohou být podezřívaví vůči cizím lidem a mohou i více štěkat. Není také dobré nechávat si malé děti s pomeranianem hrát bez dozoru. Vzhledem k malému vzrůstu, může být pes vnímán jako kořist pro sovy, orly a jestřáby. Pokud jsou tedy ve vaší lokalitě dravci, není dobré ho nechávat ve volné přírodě bez dozoru. Stejně tak může být díky svému atraktivnímu vzhledu dobrým cílem pro zloděje psů. Pomeraniani se navzájem velmi dobře snášejí, takže si jich můžete obstarat i několik. Protože platí – **Pomeranian je jako bramborový lupínek – jeden nikdy nestačí!**

Jméno autorky:

Foto:

Poděkování chovatelům a majitelům pomeranianů ze zahraničí a z Česka, za zapůjčení fotografií – S. Olhage (Švédsko), Sh. Hanson a Ch. Meyer (USA), R. Czarnecka-Kubiak a U. Mendak (Polsko), S. Andonara (Rakousko), E. Kuznetsova (Rusko), I. Domáci, Pes Jíra, J. Smiščíková, S. Zanders (Švédsko). I would like to thank the breeders and owners of Pomeranian for lending beautiful photos and for their helpfulness - S. Olhage, Sh. Hanson, Ch. Meyer, R. Czarnecka-Kubiak, U. Mendak, S. Andonara, E. Kuznetsova, S. Zanders.